

A APĂRUTI
INFRASTRUCTURA
 SUPPLEMENT GRATUIT AL ZIARULUI BURSA

■ Noua sesiune pentru programul Casa Verde, lansată la finalul lunii septembrie **PAGINA 3**

■ IAR Brașov - venituri și profit în scădere, la jumătate a anului **PAGINA 4**

■ TradeVille: Nvidia - ratare de pe linia porții **PAGINA 9**

■ Ayia Napa Marina - micul Dubai din Cipru **PAGINA 10**

■ Parc industrial pe 47,4 hectare, în județul Vrancea **PAGINA 12**

GRAM AUR = 364,5107 RON FRANC ELVEȚIAN = 5,2932 RON EURO = 4,9769 RON DOLAR = 4,4906 RON

Cât de aproape este o criză a gazelor naturale în Europa?

Convergența unor tendințe îngrijorătoare pare să se accentueze în ultima perioadă pe piața gazelor naturale din Europa, iar probabilitatea unei crize majore este tot mai mare, chiar dacă Ucraina va reveni asupra deciziei de a nu prelunge acordul de tranzit al gazelor din Rusia, care expiră la sfârșitul acestui an.

Javier Blas, analist al pieței energiei la Bloomberg, a scris recent că "pe piața europeană a gazelor, de sticlă s-ar putea să nu fie suficient" pomul de la gradul ridicat de umplere al depozitelor.

La nivelul Uniunii Europene, gradul de umplere este de circa 92%, în condițiile în care în Germania este de circa 95%, iar în țara noastră de circa 93%, conform celor mai recente date de la Gas Infrastructure Europe (GIE).

Această evoluție a fost determinată mai ales de scăderea masivă a cererii, care a ajuns la un nivel comparabil celui de la începutul anilor '80, pe fondul reducerii puternice a importurilor de gaze naturale lichefiate (GNL) în comparație cu 2022 și 2023 (vezi graficul 1).

Atunci Europa a reușit să importe cantități mari de GNL în condițiile unei cereri mai reduse din China. În acest an, cererea din China a revenit puternic, la fel cum a crescut cererea și din partea altor cumpărători din Asia, iar importurile de GNL din această vală au fost cu 15% până la 25% sub media anilor precedenți, după cum scrie Bloomberg.

Pe de altă parte, reconstituirea rezervelor a fost favorizată de gradul relativ ridicat de umplere cu care s-a ieșit dintr-o iarnă marcată de temperaturi peste medie.

Dacă iarna viitoare nu va mai fi la fel de "blândă", situația se poate schimba dramatic. Oricum, o astfel de incertitudine a aprovizionării cu gaze naturale nu poate continua pe termen mediu și lung, în special din punct de vedere al activității economice.

Tocmai din acest motiv și prețurile se mențin la un nivel ridicat. Conform datelor de la Bloomberg, prețul pentru un MWh a atins recent 40 de euro, cel mai ridicat nivel din ultimele opt luni (vezi graficul 2).

"O cantitate suficientă de gaz în prezent ar putea să nu fie suficientă în cazul unui eveniment neașteptat - un val de frig, de exemplu, sau o intrerupere a aprovizionării rusești. Și foarte puțin sunt cei sunt dispuși să puneră că totul va merge bine", mi-a subliniat analistul de la Bloomberg.

Afirmarea sa este deosebit de relevantă, mai ales pe fondul tendințelor recente ale aprovizionării cu gaze naturale în Europa. O știre de la Financial Times arată că importurile europene de gaze din Rusia au depășit și în vârfurile din SUA în luna mai 2024 pentru prima dată în ultimii doi ani.

"Deși factori excepționali au condus la această inversare, fenomenul evidențiază dificultatea reducerii în continuare a dependenței Europene de gazul din Rusia", subliniază FT, care mai amintește că "mai multe țări din Europa de Est de pândă încă de importurile din țara vecină".

(continuare în pagina 11)

Industria apărării - pe radarul unor fonduri de capital de risc din țara noastră

• McKinsey a identificat trei valuri distincte de start-up-uri în domeniul tehnologiei apărării, în ultimii 20 de ani

Managerii unor fonduri de capital de risc din țara noastră urmăresc industria apărării pentru identificarea oportunității de investiții în start-up-uri din sector sau au realizat investiții în tehnologii care, deși nu sunt dezvoltate în scopuri de securitate militară, pot fi folosite în acest domeniu.

Cristian Munteanu, Early Game Ventures: "Suntem deschisii unor investiții în start-up-uri din domeniul apărării"

Cristian Munteanu, Managing Partner al Early Game Ventures, spune că Early Game este un fond de venture capital generalist care, prin teza sa de investiții, ia în considerare start-up-uri din majoritatea industriilor, inclusiv din industria apărării.

"În cei aproape șase ani de activitate investițională, numărul start-up-urilor din industria militară care au aplicat pentru finanțare a fost înșelător de redus. Nu am constatat o creștere a numărului acestor start-up-uri în ultima perioadă, nici măcar după declanșarea războiului din Ucraina. Early Game rămâne deschis în ceea ce privește analiza oportunităților unor investiții în start-up-uri din domeniul apărării", mi-a transmis Cristian Munteanu.

La începutul lunii mai, firma de capital de risc din București a lansat cel de-al doilea său fond de investiții, în valoare totală de 60 milioane de euro, cu focus exclusiv pe start-up-uri de tehnologie din domeniul securității cibernetice sau software pentru companii.

ANDREI IACOMI
 (continuare în pagina 11)

Valentin Filip, Fortech Investments: "Credem că start-up-urile ce dezvoltă astfel de tehnologii prezintă un avantaj în ceea ce privește oportunitățile de business"

Valentin Filip, managing partner al Fortech Investments, spune că echipa fondului nu urmărește în mod specific industria de apărare, dar multe dintre start-up-urile în care Fortech investește au tehnologii dual-use care, deși nu sunt dezvoltate cu scop de apărare/securitate, pot fi folosite în această direcție.

ANDREI IACOMI
 (continuare în pagina 11)

Ventura Capital - cu ochii pe afacerile din securitatea militară

Posibila revenire a lui Donald Trump la Casa Albă a contribuit la stimularea unui val de investiții în start-up-uri de tehnologie în sectorul apărării din întreaga Europă, spun opt investitori și directori importanți din industrie, potrivit unui articol publicat de Reuters săptămâna trecută.

Demersul vine în condițiile în care candidatul republican la președinția Statelor Unite a amenințat cu retragerea SUA din NATO și a afirmat că nu va apăra aliații, care nu și-au crescut bugetele de apărare.

Potrivit Institutului Internațional de Cercetare a Păcii din Stockholm, incertitudinea adusă de candidatură lui Trump, însoțită cu războiul din Ucraina și tensiunile din Orientul Mijlociu, au făcut ca cheltuielile militare globale să atingă nivelul record de 2,4 trilioane de dolari, anul trecut. (A1)

(continuare în pagina 11)

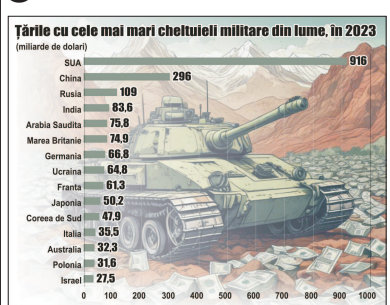
Von der Leyen: "Avem nevoie de investiții majore ca să ne putem proteja de orice atac"

Investițiile în industria de apărare europeană sunt necesare pentru ca statele membre UE să dețină mijloacele necesare pentru a se proteja și pentru a respinge orice atac la adresa lor, a afirmat vineri a trecut, la Haga, la Forumul GLOBSEC, Ursula von der Leyen, președintele Comisiei Europene.

Șefa Executivului nu comunitar a precizat: "Noi europenii trebuie să avem mijloacele pentru a ne proteja și a respinge orice atac. Va fi nevoie de timp și de investiții majore pentru a reporni industria de apărare. Trebuie să ne gândim la aspectul siguranței în tot ceea ce facem. Chiar dacă europenii iau în serios amenințările de securitate actuală, va fi nevoie de timp și de investiții masive pentru a ne restitui industria de apărare. Scopul nostru trebuie să fie construirea unor capacități de producție în industria de apărare care să asigure echipamentele necesare pentru întreg continentul. (...)

GEORGE MARINESCU
 (continuare în pagina 4)

Statele Unite - în fruntea clasamentului cheltuielilor globale cu armamentul

Statele Unite s-au plasat în fruntea clasamentului țărilor cu cele mai mari cheltuieli militare în 2023, dedicând armatei 916 miliarde de dolari, potrivit stăii sta.com.

Această sumă are reprezentat peste 40% din totalul cheltuielilor militare de la nivel mondial în 2023, care s-au ridicat la 2,4 trilioane de dolari. Suma este, însă, echivalentul a 3,5% din Produsul Intern Brut (PIB) al SUA, plasând Statele Unite mai jos în clasamentul cheltuielilor militare ca procent din PIB decât, spre exemplu, Arabia Saudită, Israel, Algeria și Rusia.

A.V.
 (continuare în pagina 11)